

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 40307-03-11 רז (דורזיה) ואח' נ' קוניק
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט

תובעים
1. רמי רז דורזיה
2. רוז'ה דורזיה
ע"י ב"כ עו"ד דרור ארז-אילון

נגד

נתבעים
קון קוניק
ע"י ב"כ עו"ד גיא אבידן

חקיקה שאוזכרה:

[חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965](#): סע' 9(13), 13(9), 14, 15, 15.2, 15.4, 15.8

מיני-רציו:

* נדחתה תביעה בעילה של לשון הרע. נפסק, כי פניותיו של הנתבע לוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות נהנות מחסינות מפני תביעת לשון הרע.

* נזיקין – עוולות – לשון הרע

* נזיקין – הגנות – פרסומים מותרים

* נזיקין – הגנות – הגנת הפרסום המותר

תביעה בעילה של לשון הרע בגין שלושה פרסומים.

בית המשפט דחה את התביעה, וקבע כלהלן:

הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות תפקידה לייעץ ולתת הנחיות על ההתנהלות הראויה של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, והיא הכתובת הנכונה לפניות מעין אלו שהנתבע הפנה אליה. הוועדה אכן אינה "פוסקת" אולם אין ספק שהנחיותיה אינן "עצות" גרידא, ויש משקל רב להנחיות שהיא מוציאה.

פניותיו של הנתבע לוועדה נהנות מחסינות מפני תביעת לשון הרע. פניות אלה נעשו כדין, לגוף הממונה בעניין זה, הפניות נעשו באופן מידתי, ואין צורך כי יתקבלו בסופו של דבר, על מנת שהפונה לא יהיה חשוף לתביעת לשון הרע. כמו כן הפניות נעשו בתום לב, ואין ספק שהנתבע האמין בכנות כי קיימת

בעייתיות בקונסטלציה העירונית – משפחתית בשילוב התפקידים, ובשילוב של תפקידים של בני המשפחה בעירייה ועסקיו של השלישי.

חסינות זו אינה מחייבת כי בסופו של דבר יתבררו הדברים עד תום וכי יימצא כי כל החששות של הפונה או חלקם יתאמתו, שכן מדובר בהגנות לפי סעיפים 13(9) ו-15(8) לחוק איסור לשון הרע, ולא דווקא בהגנה לפי סעיף 14 לחוק.

פסק דין

1. לפני תביעה בעילה של הוצאת לשון הרע בגין שלושה פרסומים, ובהם, לטענת התובעים, 9 רכיבים של אמירות שהן לשון הרע שאינן מוגנות ובגינן הוגשה התביעה על סך כולל של 500,000 ₪.
2. התובעים הם שני אחים, האחד, התובע 1, מר רמי דרזיה (להלן: "רמי" או "התובע") איש עסקים ויו"ר בחברת דומוס ארט ומנכ"ל חברת אביזר סנטר, ובנוסף הינו פעיל פוליטי, בהתנדבות, בענייני ציבור בעיר גבעתיים מאז שנת 1998. התובע כיהן ברציפות משנת 1998 כחבר מועצת העיר, ומיום 30.4.09 שימש כיו"ר דירקטוריון חברת יע"ד שהיא החברה הכלכלית של גבעתיים, המצויה בבעלות מלאה של העירייה.
3. התובע הוא חבר סיעתו של ראש עיריית גבעתיים באותה עת, מר ראובן בן שחר, ונשוי לאחותו של מר בן שחר.
4. התובע 2, מר רוזיה דרזיה (להלן: "רוזיה") הוא איש עסקים המתעסק בנדל"ן.
5. הנתבע היה בעת הרלבנטית לאירועים נשוא התביעה, חבר מועצת העיר מטעם סיעת אופוזיציה, ושימש כחבר דירקטוריון בחב' יע"ד. בשנת 2013 זכה הנתבע בבחירות ונבחר לראש העירייה.
6. היכרותם של התובע והנתבע נוצרה לפני שנים רבות, כאשר התובע החזיק בתיק הספורט בעירייה והנתבע שימש כמנהל מדור הספורט, בעת שראש העירייה היה ראובן בן שחר.

עיקר טענות התובעים

7. התובעים טוענים כי הנתבע פרסם שורה של פרסומים, בתפוצה נבחרת, מתוך כוונה לפגוע בתובעים. פרסומים אלה הציגו את התובע כאדם לא אמין, קומבינטור, מושחת, המעדיף קרובי משפחה על פני האינטרס הציבורי, ואת רוזיה כאדם מושחת שבונה את עסקיו על קשרי משפחה ולא על כישוריו.

8. בכך, בשפה חריפה ופוגענית, פעל הנתבע בכוונה לקעקע את תדמיתו האישית והציבורית של התובע וכשירותו לשמש איש ציבור וכדי לפגוע במשלח ידו של אחריו.
9. דברים אלה חוצים את רף הביקורת הציבורית והם לשון הרע מובהקת.
10. הנתבע הודה בכל הפרסומים אך לא הציג כל ראיה קבילה להוכחת אמתותם. למעשה, מראיותיו שלו הוכח שהם אינם אמת וכי הנתבע לא סבר ולא יכול היה לסבור שהם אמת.
11. לנתבע לא עומדות גם יתר ההגנות עפ"י [חוק איסור לשון הרע](#)

עיקר טענות הנתבע

12. הנתבע טוען כי בדברים שפרסם לא היה משום לשון הרע, ובשל כך נמנעים התובעים מלצטט את הדברים המדויקים והם מעדיפים לקרוא לתוכם דברים שלא נאמרו בהם. כן טוען הנתבע כי הדברים נכתבו על ידו בפנייה לוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות במשרד המשפטים (להלן: "הוועדה"), במטרה להביא לחקירתם של ניגודי עניינים חריפים שהתגלו בעיריית גבעתיים, שעה שמשפחה אחת, על שלוחותיה שימשה בתפקידים ובפרויקטים המרכזיים בגבעתיים, התנהלות שהופסקה באחת עם בחירתו של הנתבע לראשות העיר.
13. בעקבות הפנייה לוועדה, ולאחר קבלת תגובת התובע, התקיים דיון בוועדה ולאחר מכן נתנה הוועדה את החלטתה. ההחלטה לא נשאה חן בעיני התובע, והוא הגיש בקשה לעיון חוזר. הצדדים נתנו עמדותיהם בבקשה, התקיים דיון ולאחר מכן ניתנה החלטה הוועדה בבקשה לעיון חוזר.
14. הוועדה מצאה ניגודי עניינים בפעולת התובע בתפקידו בעירייה, וההחלטה הסופית הביאה לכך שתפקידו בעירייה השתנו מהותית והוא הפסיק לכהן בתפקידים הביצועיים שבהם נשא.
15. הפרסומים מוגנים, באשר הם נשלחו לרשות הממונה על תקינות מנהלית, וניתנה לכל הצדדים הזדמנות שווה להביע דעתם. כמו כן הפרסום היה בתום לב והיה מידתי.
16. מטרת התביעה היא ניסיון להלך אימים על הנתבע לבל יגיש תלונות לשם בירור לגיטימי בקשר לתובעים.

17. הנתבע טוען כי הפרסומים מוגנים שכן נשלחו במסגרת הליך משפטי או מעין משפטי שנוהל בקשר עם ניגוד העניינים החמור שמצאה הוועדה בין התובעים לבין העובדה שראש העיר גבעתיים היה גיסו של התובע, וכאשר כל הצדדים משמשים בתפקידים שונים ובפעילויות שונות באותם הנושאים בגבעתיים, הליך שנמצא מוצדק כאשר טענה מהותית שבו התקבלה על ידי הוועדה.

18. בעקבות הפנייה הודח התובע מכל תפקיד ביצועי בעירייה ונמצא חשש ממשי לפגם בכך שראש העיר, גיסו, השתתף בהצבעה למינויו לתפקידו, וכן טעם לפגם בכך שרוזיה יוזם פרויקטים בתחום עליו ממונה אחיו.

19. בתחילה קיבלה הוועדה החלטה חריפה בתוכנה, והיא רוככה לאחר מכן במסגרת הבקשה לעיון מחדש, אך מהותית, נותרה ההחלטה בעינה, ולפיה לא יוכל התובע לשמש בתפקידים ביצועיים בעירייה.

20. אין צורך לבדוק את תוכן של ההחלטות מול תוכן של הפרסומים שכן מדובר בפניות שחלה עליהן חסינות מוחלטת כמסמכים שהוחלפו בקשר עם ההליך המשפטי בוועדה.

21. הנתבע טוען לחסינות לפי [סעיף 9\(13\) לחוק איסור לשון הרע](#) וטוען כי גם אם לא היה "חייב" לפנות לוועדה, וודאי שהיה "רשאי" לעשות כן, וכן טוען להגנות עפ"י [סעיף 15](#) לחוק איסור לשון הרע.

דיון והכרעה

22. התביעה הוגשה בגין שלושה פרסומים.

23. התובע טוען כי לנתבע כעס כלפיו, האחד מכך שהתובע סירב להקים אגף נוער וספורט בראשות הנתבע (הגם שקידם אותו מתפקיד עובד במחלקת הספורט לתפקיד מנהל מחלקת הספורט), ושנית משום שלאחר הבחירות הקודמות, ביקש להתמנות לסגן ראש העירייה בשכר, אך הוצעו לו, ע"י ראש העירייה והמנכ"ל, ולא ע"י התובע, תפקידים אחרים שלא בשכר. מאותו רגע, לטענת התובע, החל הנתבע להתאנות לראש העירייה ולאנשיו ללא הרף.

24. הנתבע טוען כי מדובר בפרסומים מותרים שכן נעשו בהליך משפטי או מעין משפטי בפני הוועדה שהיא הגוף המוסמך לדון בתלונות מעין אלו, שהפניות נעשו בתום לב ובאופן מידתי, וכן שהוועדה אכן מצאה להוציא הנחיות ששינו מהתנהלות התובע קודם לכן, ומכאן

שהיו מוצדקות. כן, לטענתו, האמור בהן, אמת ויש בהן עניין ציבורי ולפיכך הן מוגנות עפ"י [סעיף 14 לחוק](#).

25. הפרסום הראשון:

26. ביום 7.11.10 שלח הנתבע אל עו"ד רעות לונדין, מהוועדה לניגוד עניינים במשרד המשפטים (להלן: "הוועדה") תכתובת דוא"ל (נספח ז' לתצהירו של התובע) כדלקמן:

"3. ... וישנן עדויות רבות לכך, מסתובב אחיו של דרזיה בעיר ואומר לכולם שכדאי להם לעשות איתו עסקאות תמ"א 38, בהן הוא מטפל כביכול 'כיזם שאין לו קשר לחברה או לעירייה', כי הוא יזרז להם את זה בעירייה בזכות קשריו..."

27. התובעים טוענים כי התובע מוצג בפרסום כאדם מושחת (נגוע בנפוטיזם), כמי שעושה בשררה קרדום לחפור בו ומשתמש בתפקידו הציבורי על מנת להיטיב עם אחיו ועסקיו הפרטיים וכמי שנוהג שלא כדין ושלא ביושר. רוזיה מוצג בצורה מלעיגה כמי שמוכר קשרים ולא כישורים וכמי שעושה שימוש פסול ולא תקין בעליל בקשריו עם אחיו על מנת לקדם את עסקיו הפרטיים בעיר.

28. בסוף אותה תכתובת דוא"ל הוסיף הנתבע את הדברים הבאים:

"נ.ב. סתם ברמה הרכילותית מאחר ומדובר בעיר קטנה. כל העיר "מתבדחת" כי ההחלטות החשובות בעירייה ובחברה הכלכלית מתקבלות בארוחת ערב שבת אצל משפחת דרזיה".

29. התובעים טוענים כי לשון הרע טמונה בהצגת התובע כמי שעושה בעיר גבעתיים כבשלו, וכשותף לדרך קבלת החלטות לא תקינה בארוחות שבת ללא ביקורת ציבורית ובניגוד למנהל תקין. דברי הנתבע בסוף הדוא"ל "ברמה הרכילותית" מלמדים על חוסר רצינות התלונה.

30. הנתבע טוען כי הפרסום הראשון הוא ביחס לשיווק של רוזיה את עצמו כמי שפועל במסגרת התחדשות עירונית, בחברת נדל"ן, וכי כדאי להתקשר עימו בזכות קשריו בעירייה.

31. כן לטענתו, הוועדה קבעה בעניין זה בעמ' 9 כי:

"אם יתברר כי מר רוזיה אכן עוסק בנושאי תמ"א 38 בעיר גבעתיים, ראוי כי אחיו, ככל שיכהן כדירקטור בחברה או בכל תפקיד אחר בעירייה ימנע מלעסוק בנושאים אלה או בכל ענין הקשור במישרין או בעקיפין לאחיו ועסקיו, וזאת בהתאם לכלל 11 לכללים".

32. הנתבע טוען כי רוזיה הודה שהוא עוסק בתחום זה של התחדשות עירונית בגבעתיים ומנהל פרויקטים של תמ"א 38, וכי היו פרסומים שונים אודות פעילותו כמאכר בתחום של תמ"א 38.

33. הפרסום השני :

34. התובעים טוענים כי ביום 13.2.11 שלח הנתבע אל הוועדה וכן לעובדי עיריית גבעתיים מכתב אנונימי (נספח ח' לתצהירו של התובע) כדלקמן :

"2. רמי דרזיה שולט ביד רמה בעובדי העירייה, בבעלי העסקים בעיר ובספקים העובדים עם העירייה... רמי אוסר ומאיים על עובדי עירייה שלא ידברו עם אנשי האופוזיציה".

3. רמי שולט ביד רמה בחברה הכלכלית, חברת יע"ד. היועץ המשפטי של החברה דוד כוגן הוא חבר אישי שלו והיה שכן שלו בגבעתיים. הוא גם ניסה להכניס אותו למכרזים בעירייה ככה שמענו.

4. רמי רז יודע שאח שלו הצעיר מסתובב בעיר ואומר לאנשים שהוא אח של דרזיה ולכן כדאי לעשות דרכו פרויקטים של פינוי ובינוי. גם בן דוד של רמי, עו"ד אילן שרקון עובד כעורך דין חיצוני של הוועדה לתכנון ובניה של גבעתיים. איך זה יכול להיות הוא הרי קרוב משפחה שלו.

5. אנחנו, כתושבים שעובדים חלק מאתנו בעירייה גם יודעים שכל משפט שני של ראש העיריה בן שחר הוא: 'אני צריך להתייעץ עם רמי', 'רמי מחליט, לא אני'.

...

... זה מקרה קלאסי של ניגוד עניינים ברשות מקומית שממש הפכה לצערנו למקום שבו שני גיסים ועוד כמה קרובי משפחה מנהלים ומחליטים הכל בכל נושא".

35. התובעים טוענים כי הדברים הם דברי לשון הרע שמטרתם לפגוע בשם הטוב. התובע מוצג כמי שפועל בעירייה ובחברת יע"ד באופן מושחת (נגוע בנפוטיזם) וכמי ששותף להתנהלות לא חוקית ולא תקינה בעיר; כמי שעושה בעיר כבשלו; כמי שעושה בשררה קרדום לחפור בו ומשתמש בתפקידו הציבורי על מנת לקדם את קרוביו וחבריו על חשבון הקופה הציבורית, ושלא משיקולים עניינים; כמי שמפעיל דרכי איום והפחדה כלפי עובדי עירייה, בעלי עסקים בעיר וספקים העובדים עם העירייה. רוזיה מוצג בצורה מלעיגה כמי שמוכר קשרים לא כישורים.

36. הנתבע טוען כי הפרסום השני הוא מכתב הממוען לוועדה לניגוד עניינים והוא מוגן בחסינות מוחלטת או בכך שמדובר במסמכים שהוחלפו במסגרת הליך שיפוטי או מעין שיפוטי ובמסגרת ההליך השיפוטי.

37. במקביל נשלח הפרסום לעובדי העירייה, וגם פרסום זה מוגן.

38. הנתבע טוען כי בתובענה זו אין באמת סכסוך אמיתית בין אדם לחברו. התיק הוא למעשה תביעה פוליטית אשר מעתיק את זירת המאבק בין הצדדים במועצת העיר אל ביהמ"ש, כאשר הצדדים למועצת העיר אינם בוחלים באמירות קשות אחד כלפי השני, כיאה למאבק פוליטי ברשות מקומית רווית יצרים. לטענתו, ביהמ"ש אינו הזירה המתאימה לביור סכסוכים בין הקואליציה והאופוזיציה העירונית.

39. כן טוען הנתבע כי באשר לפרסום השני, נעשתה על ידי התובע הטעיה, שכן מדובר בחילופי מכתבים "מוזמנים": האחד על ידי התובע, והשני מטעם האופוזיציה, אשר שניהם נשלחו לוועדה. שני המכתבים הם מקשה אחת ופרסום אחד. התובעים בחוסר תום לב הגישו רק את המכתב של האופוזיציה.

40. מכתב אחד מהלל ומשבח את התובע ומסביר מדוע הוועדה צריכה לשנות את החלטה להדיר אותו מתפקידו בעירייה, והמכתב השני, מטעם האופוזיציה, מכתב שלא נכתב על ידי הנתבע, מסביר מדוע החלטת הוועדה הקובעת כי יש כאן ניגוד עניינים היא החלטה נכונה. מי שקורא את הפרסום מבין שמדובר במאבק בין קואליציה לאופוזיציה, וההקשר בו נשלחו המכתבים, נוטל כל לשון הרע שבדברים.

41. מדובר בפרסומים החוסים תחת חופש הביטוי, שני המכתבים הם מעין עלונים שנשלחו במסגרת מסע יחסי ציבור פוליטי, שניהם נכתבו מטעם "תושבי העיר ועובדי העירייה", והם מייצגים שיח פוליטי המצוי בלב חופש הביטוי, ואין בהם דבר יוצא דופן בהתייחס לוויכוחים פוליטיים המקובלים בין פוליטיקאים.

42. התובע פרסם עלון (ברושור) ביום 25.1.11 "לכבוד משרד המשפטים הוועדה למניעת ניגוד עניינים" בחתימת "עובדי ותושבי עיריית גבעתיים שאכפת להם" ונכתב בין היתר "רמי דרזיה הוכיח עצמו כאדם אמין וישר... אנו מצרים על החלטה למנוע ממר דרזיה לתפקד כמחזיק תיק השפ"ע... שכן אנו חוששים בכנות לגורל העיר... אנו מוקירים את האיש... אנו מקווים לטובת כלל תושבי גבעתיים שהוועדה תשקול שוב בכובד ראש את ההמלצה לביטול מינויו של מר דרזיה ולהשיב אותו לתפקידו כמחזיק תיק השפ"ע".

43. הפרסום השני, נשוא התביעה, הוא העלון הנגדי, התשובה למכתב זה מיום 13.2.11, שלא נכתב על ידי הנתבע, אלא ע"י גורם אחר המתנגד לתובע, גם הוא נחתם ע"י "עובדי עירייה ותושבי גבעתיים" אשר נשלח לוועדה למניעת ניגוד עניינים ביום 13.2.11 ולכל עובדי העירייה – וכך הגיע לידי של הנתבע, שם נכתבו דברים כנגד הדברים שבברושור של התובע, ובתמצית, מצדד בהחלטת הוועדה.

44. הנתבע שלח את שני העלוניס לועדה, וצירף פנייה מנוסחת בלשון מתונה, תוך שמובאות שתי העמדות. בפנייה הנלווית כתב: "הבקר הגיעו אל תיבת הדואר שלי שני מכתבים של "עובדי עירייה ותושבי העיר". הראשון מופנה אל הועדה, משבח ומהלל את דרזיה ואף חרד לגורל העיר, לא פחות ולא יותר, במידה והועדה לא תשנה את החלטתה. השני מכתב תגובה נגדית, גם הוא של "עובדי עירייה ותושבים" אשר מחזק את ידי הועדה ודווקא מבקש מנה שלא לשנות בשום אופן את החלטתה. אכן, לא משעמם בגבעתיים. רן קוניק".

45. לטענת הנתבע הדברים חוסים בחסינות מוחלטת עפ"י [סעיף 9\(13\)](#) וכן מכוח [סעיף 14](#) שכן מדובר בדברי אמת ויש בהם עניין ציבורי, וכן הגנת תום הלב עפ"י [סעיף 15](#), ובין היתר ס"ק [\(2\)](#), [\(4\)](#) ו-[\(8\)](#).

46. הפרסום השלישי:

47. ביום 24.3.11 שלח הנתבע אל עו"ד רעות לונדין מהוועדה תכתובת דוא"ל נוספת כדלקמן:
 "5. לידיעתך ולידיעת חברי הועדה: מיום קבלת ההחלטה ועד עתה לא נכתב ולו מכתב אחד על ידי מר דרזיה או מבין עורכי דינו ובו אישור החלטות הועדה וקבלתם במלואם ולו גם באופן שמני עד הערעור. יתרה מכך, בכלי התקשורת המקומית ובאירועים העירוניים ממשיך להופיע דרזיה להיות מוצג בפני כל כיו"ר החברה הכלכלית יע"ד וכמחזיק תיק השפ"ע במועצה..."
 6. ... בימים אלה "מחתיים" מר דרזיה (גם באמצעות עובדי העירייה הכפופים לו כמובן לגיסו ראש העירייה בן שחר) בעלי עסקים, תושבי העיר ועובדי עירייה על עצומה למענו. עצומה זו מפארת את 'פועלו' בעיר וקוראת לועדה לשנות את החלטתה. אקט זה בפני עצמו מעיד אלפי מונים על "פועלו" ושיטת עבודתו של האיש ומחזקים באופן סופי וברור את נכונות הועדה בעניין זה".

48. התובע טוען כי לשון הרע נגדו היא שהוא לא מקבל עליו את הדין; פועל בניגוד להחלטת הועדה לניגוד עניינים; ממשיך לעשות בעיר כראות עיניו; ממשיך בהתנהלותו הציבורית הלא תקינה ולא ראויה; ושזו שיטת עבודה ולא מקרה יחיד.

49. לטענתם, כיוון שהנתבע הודה בפרסום, מוטל עליו נטל השכנוע בקיומן של ההגנות, וכי הוא לא הוכיח שתוכן הפרסום אמת, והוא אף יודע שאין בו אמת.

50. התובע מציין כי הוא הצהיר בסעיף 46 לתצהירו כי מיד לאחר ההחלטה הראשונה של הועדה מיום 19.12.11, השעה עצמו מתפקידו כיו"ר דירקטוריון חברת יע"ד וכמחזיק תיק שפ"ע בעירייה, ודברים דומים העיד בחקירתו הנגדית.

51. כן מפנה התובע לכך שביום 26.12.10 כתב אל עו"ד לבנון כי הוא משעה עצמו מלשמש יו"ר החברה עד להודעה חדשה, ובתוקף תפקידו של עו"ד לבנון כמ"מ יו"ר הדירקטוריון, יודה לו אם ינהל את הישיבות עד להתבררות הנושא (מוצג ת/2).
52. עו"ד לבנון העיד בסעיף 8 לתצהירו כי מיד עם קבלת ההחלטה הראשונה של הוועדה פנה אליו התובע והודיע לו כי לנוכח ההחלטה של הוועדה הוא משעה עצמו מתפקידו כיו"ר הדירקטוריון של יע"ד, וכי ביום 26.12.10 שלח אליו התובע את המכתב, מוצג ת/2, והודיע כי הוא משעה עצמו. כך גם העיד עו"ד לבנון בחקירה הראשית המשלימה.
53. בפרוטוקול ישיבת דירקטוריון חברת יע"ד מיום 27.12.10, יממה לאחר מכתב ההשעיה, נרשם שעו"ד לבנון משמש יו"ר הדירקטוריון כי הודיע בפתח הישיבה שהתובע לא יהיה נוכח וכי ביקש ממנו למלא מקומו (נספח א' לתצהיר ההזמה של עו"ד לבנון).
54. התובע טוען כי הנתבע לא שאל את עו"ד קוגן שנכח בישיבה, לגבי טענה זו ולא הביא ראיה כדי לסתור את האמור בפרוטוקול.
55. כן טוען התובע כי הנתבע לא הביא כל ראיה לכך שהתובע הציג עצמו בכלי התקשורת ובאירועים עירוניים כיו"ר דירקטוריון יע"ד ומחזיק תיק שפ"ע.
56. באשר לעצומה, התובע הכחיש כי פעל לקבלת תמיכה.
57. הנתבע טוען ביחס לפרסום השלישי כי לא ברור מכתב התביעה האם טענת התובע היא כי האמירה בדבר העדר התפטרות שלו מתפקידו היא חלק מעילת התביעה שכן אין בכתב התביעה ציטוט המילים שמהם ניתן ללמוד אודות לשון הרע הנטענת, וכי רק בשל כך יש לדחות את התביעה בגין רכיב זה.
58. לכן נותר רק להתייחס לטענה כי נותר בתפקידו כיו"ר יעד וכמחזיק תיק השפ"ע חרף החלטת הוועדה כי יפסיק לכהן בתפקידים אלה נוכח ניגוד העניינים החריף ששרר שם.
59. גם כאן טוען הנתבע כי חלה ההגנה לפי [סעיף 9\(13\)](#) המקנה חיסיון מוחלט. כן לטענתו, מדובר במכתב שנשלח על ידו לוועדה, במסגרת ההליך השיפוטי או מעין שיפוטי שנוהל שם, ומדובר, למעשה, בתגובתו לבקשה של עורכי הדין של התובע בהליך העיון החוזר בהחלטת הוועדה, בדבר דחיית הדיון. בנוסף, טוען הנתבע, חלה ההגנה [שבסעיפים 8\(15\)](#) לחוק [ובסעיף 14](#) לחוק.

60. הנתבע טוען כי התובע אמנם העיד כי השעה עצמו מייד מתפקידו אך לא צירף לתצהירו ראיה משכנעת אחת. נוסח ההודעה של עו"ד לבנון בישיבה, כפי שמופיע בפרוטוקול, דווקא תומך בכך שהתובע לא השעה עצמו או התפטר, וזאת כאשר הוועדה קבע בעניין זה בעמ' 7: "ז. אם כן, עמדה של הוועדה היא כי אין זה ראוי שמר דרז'יה ישמש כיו"ר דירקטוריון החברה, כל עוד גיסו משמש כראש העירייה".

61. לאחר ששמעתי את העדים ועיינתי בחומר הראיות שהוגש, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להידחות.

62. מדובר בוויכוח פוליטי, בין שני מחנות הנאבקים על הבכורה בעירייה, וכאשר אחד מצוי בשלטון, והשני מרכיב את עיקר האופוזיציה. אין חשיבות לעניין זה שאין במועצה המקומית, כמו בכנסת תפקיד של "ראש האופוזיציה". כמו כן מדובר בוויכוח לגיטימי שנתגלע בין הצדדים, אשר להתנהלות הראויה, המשקפת ניקיון כפיים ועונה על מראית העין הנדרשת על מנת שלא ייפגע אמון הציבור ונבחריו, כנדרש עפ"י דין.

63. לעניין זה, אין זה רלבנטי אם הנתבע או מי משותפיו הפוליטיים, היה מוכן קודם לכן להחריש, נוכח אותן התנהגויות, ולכן טענות התובעים על כך שקודם לכן הנתבע היה מוכן להיות שותפם הפוליטי, אין בהן כדי לסייע להם. לא מתגבשים בנושאים מעין אלה "השתק" או "מניעות". גם אין כל רלבנטיות בעת הדיון במחלוקת זו בוועדה לשאלה אם קודם לכן הוצאו לצד המלין (הנתבע) הנחיות לפיהן עליו להתנהל אחרת משעשה קודם לכן. הוועדה אינה שוקלת התנהגות כנגד התנהגות, ומנחה לגבי התנהלות שאינה כדין ללא קשר לאחרים שעשו או עושים דברים זהים, דומים או אחרים. כל התנהלות, שביחס אליה נשלחת תלונה או שאלה אל הוועדה, נדונה לגופה.

64. הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות תפקידה לייעץ ולתת הנחיות על ההתנהלות הראויה של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, והיא הכתובת הנכונה לפניות מעין אלו שהנתבע הפנה אליה. הוועדה אכן אינה "פוסקת" אולם אין ספק שהנחיותיה אינן "עצות" גרידא, ויש משקל רב להנחיות שהיא מוציאה. אף אחד מהצדדים לא טען כי כוונתו או זכותו הייתה להתעלם מהמלצות הוועדה, ותוכן ונימוקי הוועדה מנוסחים באופן משפטי, תוך פירוט טענות הצדדים, הראיות שהמציאו, העובדות שנקבעו, עובדות שנתרו שנויות במחלוקת, הנימוקים המשפטיים להחלטה תוך התייחסות לתכלית החקיקתית, והמסקנות של הוועדה לגבי כל רכיב. ההנחה היא כי איש ציבור לא יתעלם מהנחיות אלה, שבאו לתקן תקלות מכאן ולהבא, וברור כי אם הללו לא יתקנו, תהיה לך משמעות שתידון בערכאות "של ממש".

65. אין מקום להתנות את כשרות הפנייה לוועדה (היינו שפנייה כאמור לא תיחשב כבת חיוב עפ"י החוק) בכך שכל טענות הקובל יתקבלו, שכן אין מקום ליצור אצל המתלונן לפני הוועדה חשש שאם לא יתקבלו כל טענותיו או בכלל, יהיה נתון לחבות עפ"י [חוק איסור לשון הרע](#). למצער, אין להעמידו במבחן זה שעה שתלונותיו אינן תלושות מהמציאות, אלא מייצגות תלונה בתום לב.

66. תלונותיו של הנתבע שהופנו אל הוועדה לא היו תלושות מהמציאות או חורגות מהסביר. כדי להגיע למסקנה זו אין צורך שתלונותיו יתקבלו. עם זאת בענייננו מצאה הוועדה להוציא הנחיות המצביעות על סבירות החשש שהעלה הנתבע, וגם ההחלטה בעיון מחדש, שהייתה מרוככת יותר מההחלטה הראשונה, אינה מצביעה על כך שפניית הנתבע הייתה שלא כדין או שלא בתום לב. האינטרס הציבורי הוא לאפשר תלונות כאלה, בין אם יתקבלו, בין אם יתקבלו בחלקן, ואף אם יימצא בסופו של דבר שלא הייתה חריגה מההתנהלות הראויה, וודאי כמו בענייננו, כאשר אין מדובר בתלונה מופרכת, תלושה מהמציאות ואשר גם המגיש אותה אינו מאמין כי יש בה ממש.

67. לא רק שהפנייה של הנתבע לוועדה הייתה פנייה לפרום הנכון, אלא שגם ההליך בוועדה הוא כזה שניתנת לנפגע זכות מלאה להשמיע את עמדתו, וגם בשל כך אין לומר כי התובע נותר חשוף לפגיעה, תוך שאין בכוחו להילחם בדברים, או שכוחו להילחם בהם מוחלש. נהפוך הוא ההליך הוא כזה שניתנת לנפגע האפשרות המלאה להביא את טענותיו, טיעוניו ויתר העניינים הרלבנטיים בעיניו.

68. התובע הוא איש ציבור לכל דבר ועניין, ונושא המחלוקת היה כולו במתחם הציבורי ובסוגיות ציבוריות. כך גם בכל אשר נאמר לגבי רוזיה. ראשית, לא ניתן להפריד את עניינו של רמי מעניינו של רוזיה כאשר באים לבדוק האם ישנה התנהלות לא תקינה בנושאים שבהם עוסק רוזיה ביחס לפעילותו של רמי. שנית, כעולה מחומר הראיות שלפני, גם רוזיה הוא בגדר "איש ציבור" לענייננו, ולא די בכך שהוא לא נבחר לתפקיד ציבורי. כאשר מדובר בביקורת על התנהלות של אנשי ציבור, על ניקיון כפיים באשר לפרויקטים שאפשר ויש בהם עירוב של עסקים פרטיים של בני משפחה יחד עם עשייה ציבורית של בן משפחה אחר, מדובר בעניינים הנמצאים בלב השיח הציבורי, ואשר יש לאפשר לגביהם הבעת דעה, וודאי שיש לאפשר לגביהם הפניית תלונה לגוף האמון על עניינים אלה (גם אם הוא וועדת אתיקה, או וועדה מייעצת, ולא דווקא בימ"ש).

69. למעשה, שלושת הפרסומים נסבו כולם על אותו עניין, תוך ששני הצדדים הביאו לפני הוועדה את טענותיהם וראיותיהם. ככאלה אין לבחון אותם בנפרד, כל אחד כשלעצמו, אלא כמסכת אחת.

70. בהחלטה הראשונה של הוועדה, מיום 19.12.10 פנה הנתבע לוועדה בשאלה האם יש חשש לניגוד עניינים במצב בו חבר מועצת העירייה ויו"ר חברת יע"ד הוא גיסו של ראש העירייה והאם קיים חשש לניגוד עניינים בין כהונתו של התובע כיו"ר חב' יע"ד לבין פעילותו (לפי הטענה) של אחיו רוזיה, כיזם בניה המקדם את תכנית תמ"א 38 בתחומי העיר, וכאשר הנתבע טען כי כחודשיים קודם לכן הוקמה בחברה "מינהלת התחדשות עירונית" שתפקידה הידוק הקשר בין התושבים לעירייה או לחב' יע"ד בכל הקשור לקידום תכניות בניה בכלל ותכניות תמ"א 38 בפרט.

71. מר בן שחר והתובע השיבו לפנייה ביום 21.10.10 באמצעות עו"ד בן עמי וטענו בין היתר כי רוזיה לא השתתף מעולם בהליך הצעות מחיר או מכרז שערכה העירייה או חב' יע"ד, לא ביצע עבודה עבודות כלשהן, ולא קיים כל קשר עם החברה ואין בפרויקטים שהיא מבצעת כל נגיעה לענייניו. כן לטענתם חב' יע"ד לא מקיימת פעילויות כלשהן בתחום תמ"א 38 ועד כה נושא זה נדון רק בישיבה אחת וזאת במסגרת דיון על פרויקט פינוי בינוי.

72. הנתבע הגיב לדברים אלה ביום 7.11.10 וחזר על טענותיו.

73. בחוות הדעת קבעה הוועדה בין היתר כי :

הוועדה לא מביאה במסגרת שיקוליה את שאלת מניעיו של הפונה. התשובות בתחום ניגוד העניינים, הן תשובות אובייקטיביות, ללא קשר לזהות הפונה או למניעיו.

אשר להשתתפות של ראש העירייה בהצבעה בעניין גיסו

74. כפי שנמסר לוועדה, ראש העירייה השתתף בהצבעה בעניין מינויו של התובע לתפקיד חבר דירקטוריון החברה.

75. הצעה של ראש רשות או חבר מועצה למנות קרוב משפחתו לתפקיד בעירייה או בגוף הקשור אליה, דוגמת החברה הכלכלית של הרשות, והשתתפותו בדיון בעניין זה היא החלטה מנהלית. כאשר מדובר במינוי של קרוב משפחה, מדובר, ככלל בפעולה בניגוד עניינים שיש להימנע ממנה.

76. "מינוי חבר מועצה שהוא קרוב של ראש הרשות לגוף מגופי הרשות (או לגוף הקשור אליה) על פי הצעת קרובו של ראש הרשות עלולה לעורר חשש כי הקרבה המשפחתית בין השניים היא המביאה את ראש הרשות לקדם את המינוי ועלולה להשפיע על דרך הפעולה או על שיקול דעתם של ראש הרשות ושל חבר המועצה. בנוסף, קיים חשש כי התנהלות כזו תיצור מראית עין של חוסר תקינות תערער את אמון הציבור בכך שראש הרשות וחבר המועצה מפעילים את סמכותם בצורה עניינית, הגונה וחסרת פניות".

77. חובת ההימנעות על פי כלל 11 לכללים למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות היא הימנעות מכל טיפול ודיון בנושאים האמורים, בכל מסגרת, לאו דווקא בדיונים פורמאליים של המועצה או וועדה שלה. מילוי תפקיד מסוים ברשות מקומית או בגוף הקשור עמה, עשויה להיות בגדר "עניין אישי" כאמור בכללים, למרות שפעילות זו נעשית ללא תשלום מהרשות, נוכח ההשפעה והיוקרה הכרוכות בכך.

78. כפועל יוצא מהוראות כלל 11, אין מקום שראש רשות יציע למנות את קרובו המכהן כחבר במועצה לתפקיד ביצוע ואין מקום שהוא ישתתף בדיון אודות המינוי.

79. "לאור זאת, סברה הוועדה כי הפגם שנפל בהליך מינויו של מר דרז'יה-רז לחבר דירקטוריון החברה, מחייב ביטולה של ההחלטה וקיום דיון מחדש במועצת העירייה בנושא מינויו של הלה לתפקיד זה, והפעם, בלא מערבותו של ראש העירייה".

80. בדרך כלל הוועדה לא מחווה דעתה לגבי אירועים שבעבר, אלא מבקשת לצפות פני עתיד, ולסייע בהכוונת פעילות של נבחר ציבור ברשויות המקומיות, אך במקרה זה מדובר באירוע שלו השפעה נמשכת ולכן ראתה הוועדה לנכון להתייחס אליו.

81. אשר לכהונת גיסו של ראש העיר בתפקידים שונים בעירייה ובגופים הקשורים אליה אין מקום לקבוע כי ראש העירייה מר בן שחר, ומר דרז'יה מנועים מלכהן במקביל כחברים במועצת העירייה.

עם זאת ישן להבחין בין הזכות להתמודד ולהיבחר בבחירות לרשויות המקומיות לבין הכשירות להתמנות לתפקיד מסוים במועצת הרשות או בגופים הקשורים אלה.

82. "הוועדה סברה כי ייתכנו נסיבות מסוימות בהן כהונתם במקביל של ראש העירייה ושל קרוב משפחתו במועצה עלולה לעורר חשש להימצאותם של השניים בניגוד עניינים. אולם, כאמור, עמדתה של הוועדה היא כי אין המדובר בניגוד עניינים רחב היקף, תדיר ומתמשך, המחייב פסילה של מר דרז'יה-רז מכהונה במועצת העירייה, ולפיכך ניתן למנוע אותו על ידי הימנעותו של מר דרז'יה-רז מטיפול בנושאים מסוימים בעלי אופי ביצועי, כמפורט להלן.

לטעמה של הוועדה, כהונתו של מר דרז'יה-רז בתפקידים שיפורטו להלן, מעוררת חשש מהותי לניגוד עניינים אינטנסיבי שאינו ניתן לנטרול באמצעות הטלת חובת הימנעות נקודתית מטיפול בנושאים מסוימים. הוועדה סברה כי מינוי חבר מועצה, קרובו (גיסו) של ראש רשות, לתפקידים אלה מעורר חשש כי הקרבה המשפחתית בין השניים עלולה להשפיע על דרך פעולתם או על שיקול דעתם של ראש הרשות ושל חבר המועצה, וכן עלולה ליצור מראית עין של חוסר תקינות ולפגוע באמון הציבור באופן הפעלת סמכויות הרשות.

לוועדה לא נמסרו פרטים אודות התפקידים שממלא מר דרז'יה-רוז בעירייה ובגופים הקשורים עמה, ובהחלט ייתכן כי הוא אינו משמש בחלק מהתפקידים שיוזכרו להלן, ואשר לדעת הוועדה, יש מקום כי יימנע מלכהן בהם. עם זאת, על מנת לסייע בהכוננת פעילותם של חברי המועצה, ראתה הוועדה לנכון להבהיר את עמדתה ביחס לכהונה אפשרית של גיסו של ראש העירייה בתפקידים המפורטים בהמשך. למעל הסר ספק, יובהר, כי אין באמור כדי ללמד על עמדת הוועדה ביחס לכהונתו של מר דרז'יה-רוז בתפקידים נוספים במועצת העירייה ובגופים הקשורים אליה, אשר לגביהם לא נמסר לוועדה כל מידע".

83. בין היתר, סברה הוועדה כי ראוי שכל עוד מר בן שחר משמש ראש העיר ראוי כי התובע יימנע מכהונה כיו"ר דירקטוריון החברה הכלכלית שהיא זרוע ביצועית של העירייה וכי למועצת העירייה וראש העיר יש השפעה ניכרת על החברה, ויו"ר הדירקטוריון הוא שמנתב במידה רבה את עבודת הדירקטוריון ויש לו השפעה ניכרת על אופן פעילותו ועד סדר העדיפויות שלו.

84. כן סבורה הוועדה כי עליו להימנע מכהונה כסגן ראש העיר שהוא אחד התפקידים הבכירים ביותר ברשות, ובמיוחד בנסיבות של קבלת שכר והאצלת סמכויות של ראש הרשות וממלא מקומו. בנוסף סבורה הוועדה כי יש להימנע מהאצלת סמכויות ראש העיר, בין היתר כמחזיק תיק, לעניין מסויים או לסוג מסוים של עניינים. "כאמור בנסיבות בהן ראש העירייה הוא קרובו (במקרה דנן – גיסו) של חבר מועצה, עלול להתעורר החשש כי ההחלטה על אצילת הסמכות כמו גם אי ביטולה בהמשך, יסודם בקרבה המשפחתית בין השניים... עלול להיווצר חשש להימצאות השניים במצב של ניגוד עניינים, בשל היחסים המשפחתיים ביניהם. לאור זאת סברה הוועדה כי מן הראוי שמר דרז'יה-רוז יימנע מלשמש כמחזיק כל תיק שהוא במועצה וכי לא יואצלו לו סמכויות ראש העירייה, כל עוד מר בן שחר משמש כראש העירייה".

85. אשר לטענות בדבר פעילותו של מר רוז'יה בענייני תמ"א 38 קבעה הוועדה כי הועלו בפניה טענות סותרות באשר לפעילותה ומעורבותה של החברה בנושאים הנוגעים לתמ"א 38 וכן נמסר ע"י עו"ד בן עמי כי רוז'יה מעולם לא הגיש הצעות למכרזים או הצעות מחיר ולא ביצע עבודות כלשהן עבור העירייה או החברה. ממילא לא קבעה הוועדה דבר לעניין זה אלא רק כי: "אם יתברר כי מר רוז'יה דרז'יה אכן עוסק בנושאי תמ"א 38 בעיר גבעתיים, ראוי כי אחיו.... ימנע מלעסוק בנושאים אלה..."

86. גם מכתבו של עו"ד בן עמי שהגיע לאחר הדיון בוועדה לא שינה ממסקנות הוועדה כאמור לעיל.

87. התובע הגיש בקשה לעיון חוזר, ולאחר שנשמעו הצדדים הוצאה החלטה נוספת של הוועדה, מיום 2.8.11 שקבעה בין היתר:
88. תוקן הפגם של מינויו של התובע ליו"ר הדירקטוריון של החברה הכלכלית והוא נבחר פעם נוספת ללא נוכחות ראש העירייה. כמו כן לאור נתונים נוספים שהובאו לפני הוועדה, נקבע על ידה כי אין מניעה כי התובע ישמש יו"ר דירקטוריון החברה (ולא רק חבר הדירקטוריון). אעיר לעניין זה, מבלי לקבוע מסמרות, כי אני סבורה שלא מן הנמנע שכוחו העודף של יו"ר הדירקטוריון בחב' יע"ד על חבר דירקטוריון אינו מתמצה רק ב"קול הכפול" שיש לו כאשר יש שוויון בהצבעה, אולם עניין זה לא הוברר עובדתית ברמה הנדרשת, וכן, אינו נדרש לענייננו. באשר לתפקיד מחזיר תיק שפ"ע לא שינתה הוועדה מחוות דעתה הקודמת לפיה מן הראוי שהתובע יימנע מלשמש כמחזיק כל תיק שהוא במועצה ובכלל זה מחזיק תיק שפ"ע וכי לא יואצלו לו סמכויות ראש העירייה כל עוד מר בן שחר משמש ראש העירייה.
89. באשר ליתר הטענות, לאר המחלוקת העובדתית, הוועדה לא ראתה לנכון לחוות דעתה בנושאים אלה.
90. בנוסף צוין כי הוועדה סברה כי ישנם תפקידים נוספים בעירייה אשר מילויים על ידי התובע יעורר חשש מהותי לניגוד עניינים עקב קרבת המשפחה בינו לבין ראש העירייה.
91. לסיום נכתב: "יש להדגיש כי אין באמור בחות הדעת בכדי לומר כי נעשה על ידי מר דרזיה או על ידי מר בן שחר מעשה כלשהו שיש בו משום חשש לניגוד עניינים או כדי להטיל בהם דופי בכל צורה שהיא. יחד עם זאת, ראוי לנקוט באמצעים בכדי למנוע חשש מסוג זה בעתיד והוועדה עומדת לרשות כל הנוגעים בדבר ותסייע בעניין זה ככל שיידרש, אם יעמוד על הפרק מינוי של מר דרזיה לתפקיד נוסף".
92. מהאמור לעיל עולה כי אין מדובר בתלונה סתמית, חסרת כל יסוד, ואף ההיפך מכך. פועלה של הוועדה הוא להכווין את אנשי הציבור מכאן ולהבא. חלקים בהחלטות הוועדה שלעיל שינו את המצב הקיים לגבי ההתנהלות בעירייה ולגבי חלק אחר, ניתנו הנחיות תיאורטיות עתידיות ובהתחשב בכך שהמצב העובדתי היה שנוי במחלוקת. גם הנחיות כאלה הן בעלות חשיבות רבה.
93. אשר לפרסום השני, לא הוכח כי הנתבע הוא שפרסם את המכתב. כל שעשה הוא לצרף את המכתב נשוא התביעה, אותו קיבל, כמו אחרים, ואת המכתב הראשון, שנכתב מטעם מצדדיו של התובע, גם אם לא על ידי התובע עצמו, ושלה את שניהם עם הפנייה הנלווית. הפניה הנלווית הייתה מתונה, המכתבים איזונו אחד את השני בפני הוועדה, וכל זאת במסגרת ההתנהלות של הצדדים בפני הוועדה, ותוך כדי הבירורים בפניה, שהייתה כאמור, כדין.

94. בנוסף, אעיר כי לגבי הפרסום השלישי, צודק הנתבע כי היה על התובעים לצטט את הדברים המדויקים במלואם שבגינם הם טוענים לשון הרע. כן יש ממש בטענתו של הנתבע כי היה ראוי בפרוטוקול הישיבה של דירקטוריון חב' יע"ד, ידווח באופן ברור כי התובע השעה עצמו, ולא כך נעשה אלא להיפך, נאמר כי יו"ר הדירקטוריון לא יגיע לישיבה וכי מינה ממלא מקום לאותה ישיבה, דברים שמהם ניתן ללמוד שההיפך הוא הנכון, היינו שהתובע ממשיך בתפקידו בעוד שבאותה עת, גם לשיטתו היה אמור להשעות עצמו. לאור עדותו של התובע על הודעתו ועל מכתבו, דומה שהוא השעה עצמו, אולם בכל המדובר במצג החיצוני, כלפי הציבור הרלבנטי, פרוטוקול הדיון של דירקטוריון חב' יע"ד, דווקא מראה שההיפך הוא הנכון, ולא נעשה מצג של השעייה.

95. לאור האמור לעיל, פניותיו של הנתבע לוועדה נהנות מחסינות מפני תביעת לשון הרע. פניות אלה נעשו כדין, לגוף הממונה בעניין זה, הפניות נעשו באופן מידתי, ואין צורך כי יתקבלו בסופו של דבר, על מנת שהפונה לא יהיה חשוף לתביעת לשון הרע. כמו כן הפניות נעשו בתום לב, ואין ספק שהנתבע האמין בכנות כי קיימת בעייתיות בקונסטלציה העירונית – משפחתית בשילוב התפקידים, ובשילוב של תפקידים של בני המשפחה בעירייה ועסקיו של השלישי. חסינות זו אינה מחייבת כי בסופו של דבר יתבררו הדברים עד תום וכי יימצא כי כל החששות של הפונה אין א, חלקם יתאמתו, שכן מדובר בהגנות לפי [סעיפים 9\)13](#) ו- [8\)15](#) [לחוק איסור לשון הרע](#), ולא דווקא בהגנה לפי [סעיף 14 לחוק](#).

פסיקתא

96. לאור כל האמור לעיל נדחית התביעה.

97. התובעים, יחד ולחוד, ישלמו לנתבע הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 35,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

ניתן היום, כ"ד אלול תשע"ו, 27 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.

רונית פינצ'וק אלט 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)